

**Bruxelles, 30 noiembrie 2023
(OR. en)**

16230/23

COH 93

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Data: 30 noiembrie 2023

Destinatar: Delegațiile

Nr. doc. ant.: 15523/23

Subiect: Viitorul politicii de coeziune
– Concluziile Consiliului (30 noiembrie 2023)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind viitorul politicii de coeziune, aprobate de Consiliu (Afaceri Generale/Coeziune) în cadrul celei de a 3989-a reuniuni a sale din 30 noiembrie 2023.

Concluzii ale Consiliului privind viitorul politicii de coeziune**CONSILIUL UNIUNII EUROPENE**

- (1) REAMINTEȘTE concluziile sale din iunie 2022 referitoare la comunicarea cu privire la cel de al 8-lea raport privind coeziunea „Coeziunea în Europa în perspectiva anului 2050”, precum și concluziile sale din noiembrie 2022 privind politica de coeziune;
- (2) SALUTĂ faptul că politica de coeziune a fost, încă de la conceperea sa, un pilon fundamental al procesului de integrare în UE, permițând convergența între statele membre și în interiorul acestora, îmbunătățind bunăstarea și calitatea vieții cetățenilor săi, precum și contribuind la condiții de concurență echitabile pe piața unică;
- (3) SUBLINIAZĂ că politica de coeziune trebuie să rămână un pilon esențial al UE și, în acest scop, trebuie să își mențină ca unic obiectiv promovarea unei dezvoltări armonioase a întregii Uniuni și consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a acesteia, reducând în același timp decalajele dintre nivelurile de dezvoltare ale diferitelor regiuni și rămânerea în urmă a regiunilor cel mai puțin favorizate;

Dintre regiunile avute în vedere, o atenție deosebită se acordă zonelor rurale, zonelor afectate de tranziția industrială, precum și regiunilor afectate de un handicap natural sau demografic grav și permanent, cum ar fi regiunile cele mai nordice cu densitate foarte scăzută a populației, precum și regiunile insulare, transfrontaliere și muntoase;

- (4) SUBLINIAZĂ că politica de coeziune este o politică pentru toate regiunile UE, dar că ar trebui să se asigure un sprijin mai bine direcționat și adaptabil în special pentru cele mai puțin dezvoltate, care continuă să se confrunte cu provocări structurale exacerbate de multiplele șocuri asimetrice ale crizelor recente, fiind în același timp lipsite de infrastructura de bază și de acces la servicii;

- (5) ESTE CONȘTIENT de caracteristicile specifice ale regiunilor ultraperiferice, și anume situația lor economică și socială structurală, agravată de depărtare, insularitate, suprafața redusă, relieful și clima dificile, pericolele naturale și dependența economică, ceea ce intensifică noile riscuri și inegalități care ar putea afecta coeziunea teritorială a UE în ansamblu. INVITĂ Comisia să utilizeze pe deplin posibilitățile oferite de articolul 349 din tratat și să integreze în mod sistematic efectele viitoarelor sale propuneri legislative asupra regiunilor ultraperiferice, drept criteriu specific și special, în evaluările de impact respective;
- (6) ESTE CONȘTIENT de faptul că unele regiuni, cum ar fi regiunile cele mai nordice cu densitate foarte scăzută a populației și regiunile insulare, transfrontaliere și muntoase, sunt afectate de un handicap natural sau demografic grav și permanent, precum și de necesitatea ca aceste regiuni să ia măsuri specifice pentru a compensa handicapul respectiv;
- (7) RECUNOAȘTE că, în pofida sprijinului acordat prin politica de coeziune, există o serie de regiuni care se regăsesc sau riscă să fie atrase în ceea ce este descris drept capcane ale dezvoltării, astfel cum se subliniază în cel de al 8-lea raport privind coeziunea UE. Regiunile respective sunt caracterizate de perioade lungi de creștere lentă sau negativă, cu o creștere scăzută a productivității și niveluri scăzute ale creării de locuri de muncă. În plus, unele regiuni se confruntă cu riscul de capcane ale dezvoltării talentelor, și anume o provocare sub forma unei combinații între reducerea forței de muncă și niveluri mai scăzute ale învățământului terțiar. CONSIDERĂ că politica de coeziune ar trebui să sprijine strategii regionale pentru evitarea acestor capcane;
- (8) INVITĂ Comisia și statele membre să analizeze cum ar putea fi măsurate și evaluate nevoile specifice ale diferitelor teritorii, astfel încât politica de coeziune de după 2027 să răspundă mai bine nevoii de dezvoltare armonioasă;
- (9) RECUNOAȘTE că politica de coeziune este o politică pe termen lung, nu un instrument de criză. SUBLINIAZĂ măsurile cruciale și decisive ale politicii de coeziune în abordarea crizelor recente în ceea ce privește contracararea impactului socioeconomic negativ al acestora și evitarea agravării asimetriilor existente. ESTE DE PĂRERE că cadrul de reglementare al politicii de coeziune ar trebui să se poată adapta la noi evoluții și la evenimente neprevăzute, reamintind, în același timp, caracterul transformațional pe termen lung și obiectivele structurale ale politicii de coeziune;

- (10) REAMINTEȘTE că există o serie de noi provocări care afectează coeziunea și convergența la nivel economic, social și teritorial. Printre acestea se numără tendințele demografice, migrația, schimbările climatice și consecințele negative ale acestora, conectivitatea, tranziția verde și cea digitală, izolarea energetică, instabilitatea geopolitică la frontierele externe ale UE, în special la cele estice, sau concentrarea activității și a populației în zone urbane mari, care trebuie abordate într-un mod incluziv și echitabil, asigurând faptul că nimeni nu este lăsat în urmă. SOLICITĂ Comisiei să elaboreze opțiuni, ca parte a viitoarei dezbateri privind politica de coeziune de după 2027, pentru ca politica de coeziune să ofere regiunilor un sprijin mai bun și mai bine direcționat, pentru a gestiona cu succes aceste provocări, în special având în vedere tranziția verde și cea digitală și nivelul diferit de dezvoltare socioeconomică;
- (11) RECUNOAȘTE că corelarea reformelor de stimulare a creșterii cu investiții strategice acționează ca o forță motrice pentru dezvoltare și reziliență, nu numai pentru fiecare stat membru, ci și pentru toate regiunile acestuia, și că trebuie trase învățăminte pentru viitorul politicii de coeziune în ceea ce privește modalitățile de sprijinire a reformelor. SOLICITĂ Comisiei să elaboreze, în cadrul viitoarei dezbateri privind politica de coeziune de după 2027, opțiuni pentru o politică de coeziune mai flexibilă, mai eficace și mai focalizată, cu priorități clare, și pentru consolidarea în continuare a orientării investițiilor către rezultate, precum și pentru îmbunătățirea legăturii dintre politica de coeziune și semestrul european;
- (12) REAMINTEȘTE că gestiunea partajată și principiul parteneriatului fac parte integrantă din politica de coeziune, garantând un sistem de guvernare pe mai multe niveluri, care menține echilibrul, în procesul decizional, între Comisie, statele membre, regiuni și autoritățile locale, implicând în același timp îndeaproape partenerii și creând astfel un sentiment de asumare a programelor și a tendințelor de dezvoltare, precum și promovând apartenența la proiectul european;
- (13) REAMINTEȘTE că este important să se asigure o abordare bazată pe realitatea zonei în elaborarea și programarea politicii de coeziune;

- (14) SOLICITĂ o conștientizare generală, în cadrul tuturor politicilor și inițiativelor Uniunii, cu privire la principiul de „a nu aduce prejudicii coeziunii”. INVITĂ Comisia să utilizeze pe scară largă evaluările impactului teritorial atunci când elaborează propuneri legislative, pentru a reflecta impactul teritorial pentru teritoriile și regiunile în cauză;
- (15) SUBLINIAZĂ necesitatea de a se asigura că programarea și punerea în aplicare a politicii de coeziune se concentrează asupra priorităților de coeziune ale Uniunii Europene, fiind, în același timp, flexibile față de realitatea regiunilor și ținând seama de particularitățile teritoriale și de vulnerabilitățile acestora;
- (16) SUBLINIAZĂ că, în gestionarea politicii de coeziune, există o serie de sarcini administrative care îi limitează eficiența și ÎNCURAJEAZĂ explorarea tuturor căilor posibile de simplificare, inclusiv posibilitatea de a dezvolta așa-numitul principiu al auditului unic;
- (17) SUBLINIAZĂ importanța, la toate nivelurile, a bunei guvernante și a consolidării capacităților pentru procesul de convergență și pentru eficacitatea politicii de coeziune;
- (18) REAFIRMĂ că eforturile de simplificare trebuie, de asemenea, să garanteze standarde ridicate pentru prevenirea și combaterea fraudei și a corupției și SUBLINIAZĂ importanța protejării intereselor financiare ale Uniunii, având în vedere Regulamentul privind un regim general de condiționalitate pentru protecția bugetului Uniunii;
- (19) EVIDENȚIAZĂ complementaritățile și sinergiile care trebuie consolidate între politica de coeziune și alte politici și inițiative europene relevante încă din faza de elaborare a acestora, pentru a le spori coerența și eficacitatea și pentru a reduce sarcina administrativă asupra statelor membre, a regiunilor și a beneficiarilor și SOLICITĂ Comisiei să aibă în vedere o abordare mai strategică pentru a asigura o astfel de coerență;
- (20) IA ACT de faptul că Mecanismul de redresare și reziliență a fost introdus ca instrument temporar pentru a limita impactul pandemiei de COVID-19. RECUNOAȘTE că este important să se țină seama de rezultatele auditului și ale evaluării mecanismului pentru a trage învățăminte în timp util în urma funcționării acestuia;

- (21) SUBLINIAZĂ importanța și oportunitățile cooperării transfrontaliere, transnaționale, interregionale și a regiunilor ultraperiferice pentru statele membre și regiunile acestora și EVIDENȚIAZĂ contribuția cooperării reciproce la dezvoltarea regiunilor și la integrarea UE; INVITĂ Comisia să faciliteze coordonarea operațională a Interreg și a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională;
- (22) INVITĂ Comisia să continue cooperarea strânsă și schimbul de opinii cu statele membre cu privire la elementele-cheie ale dezbaterii privind politica de coeziune după 2027.
-